پژوهش درپزشکی (مجله پژوهشی دانشکده پزشکی)
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
سال ۲۷، شماره ۲، صفحات ۱۲۹ تا ۱۳۷ (تابستان ۸۲)

Original Article

تحلیل هزینه خدمات بهداشتی درمانی در خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان زنجان

دکتر محمد خانی* ، **سید حسین حسینی****

* استادیار، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان
** رئیس گروه گسترش شبکه و ا مور بهورزی مرکز بهداشت استان زنجان

چکیده

سابقه و هدف : *با توجه به اهمیت هزینه های خدمات بهداشتی درمانی در کیفیت ارائه این خدمات و عدم اطلاع از میزان این هزینه ها و به منظور تعیین هزینه واحد خدمتی خدمات بهداشتی درمانی اولیه در خانه های بهداشت، مراکز بهداشتی درمانی روستایی و شهری به تفکیک نوع خدمت و نوع هزینه، این تحقیق در خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان زنجان در سال ۱۳۸۰ انجام گرفت.*

مواد و روشها : *تحقیق به روش توصیفی در ۲۶ خانه بهداشت، ۶ مرکز بهداشتی درمانی روستایی و ۵ مرکز بهداشتی درمانی شهری که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند، انجام گرفت. هزینه خدمات به تفکیک واحدهای ارائه کننده و نوع خدمت و همچنین به تفکیک نوع هزینه تعیین گردید. به این ترتیب هزینه هر واحد خدمت به تفکیک هزینه های لوازم و مواد مصرفی عمومی و اختصاصی ، تجهیزات اختصاصی، تجهیزات مصرفی و اختصاصی، تجهیزات اداری، داروئی مصرفی، استهلاک ساختمان، استهلاک وسایط نقلیه، مصارف عمومی و پرسنلی تعیین شد و با توجه به جمعیت تحت پوشش و ضریب زمانبری تعیین و ارائه گردید.*

یافته ها : *هزینه یک خانه بهداشت حدودا ۴۹ میلیون ریال، هزینه خدمات یک مرکز بهداشتی درمانی و روستایی ۳۳۰ میلیون ریال و هزینه مرکز بهداشتی درمانی شهری ۴۴۷ میلیون ریال بود. مهمترین هزینه ها در همه سطوح ارائه خدمات مربوط به هزینه های پرسنلی بود که برای خانه های بهداشت ۲۵/۷ درصد، برای مراکز بهداشتی درمانی روستایی ۲۱/۵درصد و برای مراکز بهداشتی درمانی شهری ۳۱/۳ درصد کل هزینه را تشکیل می دهد.*

نتیجه گیری و توصیه ها : *هزینه خدمات بهداشتی درمانی سرپایی به مراتب بیشتر از اعتبارات فعلی تخصیصی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی در بودجه جاری برای این مراکز است. عدم توجه به مسائل مدیریتی این مراکز باعث گرانی هزینه ها می گردد و گرانی هزینه این خدمات با میزان فراوانی آنها نسبت مستقیم دارد. انجام تحقیق مشابه در سایر شبکه های بهداشتی درمانی کشور توصیه می شود.*

واژ گان کلیدی : *خانه بهداشت، مراکز بهداشتی درمانی روستایی، مرکز بهداشتی درمانی شهری، هزینه*

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

مقدمه

یکی از مشکلات بخش بهداشت و دغدغه و نگرانی مدیران بهداشتی مساله هزینه تمام شده خدمات بهداشتی درمانی است، بطوریکه گزارش دفتراقتصاد بهداشت سازمان جهانی بهداشت (WHO) در سال ۱۳۷۷ نشان می دهد مصارف ملی سرانه بهدلشتی در کشور آمریکا ۴۱۳۲ دلار است (۱) در صورتیکه این سرانه در کشور ما ، فقط ۴۴ دلار است و اگر این مبلغ هزینه های مورد نیاز برای ارائه خدمات این بخش را تامین نکند باعث نزول کیفیت خدمات بهداشتی درمانی می گردد که عوارض شناخته شده آن بر همگان روشن است (۲).

اولین رهیافت کاربردی این است که واقعا هزینه های سرانه بهداشتی درمانی سرپایی چقدر است و بطور متوسط هزینه یک خانه بهداشت و یک مرکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی در سال چقدر است و چه سهمی از هزینه سرانه فوق را این واحدها که بیشترین نقش را در تامین سلامتی مردم دارند به خود اختصاص می‌دهند؟

در این خصوص، به منظور تعیین هزینه های خدمات بهداشتی درمانی خانه بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی این تحقیق در سال ۱۳۸۰ در استان زنجان انجام گرفته است. لازم بذکر است هزینه ها بر پایه قیمت های سال ۱۳۷۹ محاسبه شده است.

مواد و روشها

این تحقیق به روش مقطعی انجام گرفت. لیست کلیه خانه های بهداشت استان تهیه گردید و از روی لیست به روش نمونه گیری سیستماتیک ۱۰ درصد خانه های بهداشت انتخاب شدند. از روی لیست مراکز بهداشتی درمانی فعال، ۱۵ درصد آنها به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب و وارد مطالعه شدند. همچنین از روی لیست مراکز بهداشتی درمانی شهری ۲۰ درصد انتخاب و وارد مطالعه شدند.

اطلاعات مورد نیاز با استفاده از پرسشنامه و دستورالعملهای تدوین شده توسط کارشناسان آموزش دیده از واحدهای ارائه دهنده خدمات، انبارهای ملزومات و تجهیزات، اسناد هزینه موجود در ذیحسابی شبکه ها و به تفکیک هزینه های مورد مطالعه در تحقیق طی جلسات مختلف تکمیل شد. واحدهای ارائه دهنده خدمات در مراکز تسهیلات زایمانی و پایگاههای بهداشت شهری بدلیل ضمیمه بودن در مراکز روستایی و شهری در داخل مراکز انتخاب شده در نمونه مورد بررسی قرارگرفتند و نیازی به نمونه گیری جداگانه از آنها نبود. به منظور تخصیص هزینه و منابع به فعالیتها و خدمات و برنامه ها نیاز به تعیین زمانبری خدمات بود، یعنی در واقع با استفاده از تعیین مدت زمان ارائه هر خدمت از مجموعه زمانهایی که درنتیجه صرف هزینه ها و منابع متفاوت فراهم شده امکان تقسیم نمودن معقول و متعادل هزینه به خدمت و در نهایت تعیین قیمت خدمات فراهم گردید.

بعنوان مثال

یک کارمند (A) چه بخشی از زمان خدمتی خود را صرف خدمت X می نماید. در نتیجه تمام هزینه های انجام شده برای فراهم آوردن امکان ارائه خدمات کارمند(A) باید برای طول آن فاصله زمانی که خدمت X از طرف وی ارائه می گردد محاسبه شود که نتیجه این محاسبه قیمت خدمت X خواهد بود .(۴)

برای هر خدمت در واحدهای ارائه خدمات بطور مجزا زمان سنجی صورت گرفته و برای این کار از دو روش مشاهده و پرسش استفاده شد.

در روش مشاهده سعی گردید در زمانیکه همکاران مشغول انجام کار شده بودند در محل حضور یافته با استفاده از کرنومتر طول زمان انجام کلیه خدمات اندازه گیری شود و در مواردی که امکان این اندازه گیری مقدور نبود از روش پرسش از دونفر همکار با تجربه استفاده شد. ضریب زمانبری هر کدام از خدمات بطور جداگانه محاسبه گردید و ضریب هر خدمت عامل اصلی تخصیص هزینه های عمومی به تفکیک نوع هزینه، هزینه های مواد و لوازم مصرفی اختصاصی و عمومی و غیر مصرفی اختصاصی یا عمومی، هزینه های استهلاک ونگهداری و هزینه های دارویی بود (۳). درموارد

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

اختصاصی هزینه تجهیزات اختصاصی یا پرسنلی اختصاصی مستقیما به هزینه خدمات مربوطه اضافه گردید. در تعیین هزینه تمام شده خدمات و یا واحدهای ارائه دهنده خدمات آن بخش از هزینه های ستادی شبکه های بهداشت و درمان، مرکز بهداشت استان و ستاد دانشگاه علوم پزشکی که در ارتباط با بخش بهداشت انجام می گیرد مثل هزینه های کارگزینی پرسنل بخش بهداشت، هزینه حسابداری و همچنین هزینه های ستاد مرکزی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، بویژه هزینه های حوزه معاونت سلامت، در این مطالعه منظورنشد. بطورکلی هزینه های سرباری بالاتر از مرکز بهداشت شهرستان در قیمتهای خدمات و واحدهای ارائه دهنده خدمت منظور نشد. نوع خدمت و جمعیت تعیین شده و هزینه متوسط هر خدمت به تفکیک انواع هزینه ها اعم از پرسنلی، استهلاک تجهیزات و ساختمان، و مواد مصرفی برپایه قیمتهای سال ۱۳۷۹ جمع آوری و با استفاده از ضریب زمانبری خدمات تجزیه و تحلیل شد. هزینه ها به تفکیک خانه بهداشت، مرکز بهداشت روستایی و شهری تعیین شد و مقایسه ای بین انواع هزینه های واحدهای مختلف ارائه گردید.

برای محاسبه هزینه استهلاک و نگهداری ساختمان و وسیله نقلیه به این ترتیب عمل شد که هزینه استهلاک ساختمان، وسایط نقلیه از فرمول زیر محاسبه و باهزینه نگهداری در سال مطالعه جمع شده و رقم حاصل در ضریب زمانبری هر کدام از خدمات ضرب گردید که نهایتا هزینه استهلاک و نگهداری ساختمان و وسایل نقلیه هر کدام از خدمات محاسبه شده است. (در ساختمانهای استیجاری به جای هزینه استهلاک هزینه اجاره بهاء یکسال منظور می شود) .

$$\text{هزینه استهلاک} = \frac{\text{قیمت ساختمان یا وسیله نقلیه در سال مطالعه بصورت نو}}{\text{عمرمفید آن وسیله یا ساختمان}}$$

هزینه استهلاک، نگهداری ساختمان و وسایل نقلیه هرکدام ازخدمات برابر است با ضریب زمانبری همان خدمت × (هزینه نگهداری + هزینه استهلاک)

یافته ها

درسال ۱۳۷۹تعداد۲۶۰خانه بهداشت به ارائه خدمات مشغول بودندکه ۲۶ عدد از آنها انتخاب و بررسی شدند. در جدول ۱ انواع هزینه های یک خانه بهداشت به تفکیک نوع خدماتی که ارائه می دهد آورده شده است.

همانطور که مشاهده می شود بیشترین هزینه مربوط به جلسات جلب مشارکت مردمی و به میزان ۵۱/۸ هزار ریال برای هر جلسه و پایین ترین هزینه مربوط به ویزیت بیماران به میزان ۱/۶ هزار ریال و تزریق به میزان ۳/۹ هزار ریال می باشد. بطور کلی هزینه پرسنلی بیشترین سهم را در هزینه خدمات یک خانه بهداشت بخود اختصاص داده که بیشترین مبلغ آن برای جلسات جلب مشارکت مردمی و کنترل بیماریهای اسهالی صرف می شود.

از تعداد۴۴ مرکز بهداشتی درمانی روستایی فعال در سال۱۳۷۹ تعداد ۶ مرکز مورد بررسی قرار گرفت و انواع هزینه خدمات یک مرکز بهداشتی درمانی روستایی به تفکیک نوع خدمت آنها در جدول ۲ ارائه شده است. پرهزینه ترین خدمت مربوط به مجموع انواع هزینه نظارت بر خانه های بهداشت و بعد از آن بهسازی منابع و آب آشامیدنی به مبلغ ۱/۵۸ میلیون ریال و برنامه های بهداشت دهان و دندان به مبلغ ۴۴۷ هزار ریال و انواع خدمات آزمایشگاهی است. کم هزینه ترین خدمات مربوط به کلرزنی آب آشامیدنی به مبلغ ۳/۹ هزارریال است که علت اصلی آن پایین بودن ضریب زمانبری و بالابودن فراوانی این خدمات است.

از تعداد ۳۳ مرکز بهداشتی درمانی شهری فعال در سال ۷۹ تعداد ۵ مرکز مورد بررسی قرار گرفت که هزینه انجام شده در این مراکز به تفکیک خدمات مختلف در جدول ۳ آورده شده است. گران ترین خدمات مربوط به خدمات دندانپزشکی است که جمعا مبلغ ۷۲۹ هزار ریال را به خود اختصاص داده است. در رتبه دوم انواع خدمات آزمایشگاهی است و ارزانترین آنها مربوط به مراقبت های تنظیم خانواده به مبلغ ۱/۳ هزار ریال و مراقبت از کودکان زیر ۶ سال به مبلغ ۱/۸ هزار ریال است. بطور کلی خدماتی که فراوانی آنها زیاد است ارزانترین و

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

خدماتی که فراوانی آنها کم است و تجهیزات پیچیده ای در ارائه آنها استفاده می شود، پرهزینه ترین خدمات به شمار می آیند.

انواع هزینه های مربوط به خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی به تفکیک نوع هزینه در جدول ۴ ارائه گردیده نشان می دهدکه در کلیه این هزینه های استهلاک ساختمان و تجهیزات و هزینه های تجهیزات مصرفی اختصاصی است. کل هزینه های یک مرکز بهداشتی درمانی شهری ۴۴۷ میلیون ریال، مرکز بهداشتی درمانی روستایی ۳۰۰ میلیون ریال و خانه بهداشت ۴۹ میلیون ریال است.

جدول ۱- انواع هزینه های خدمات در یک خانه بهداشت به تفکیک نوع خدمات، زنجان، ۱۳۷۹ (ارقام به ریال)

عنوان خدمت	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	کل جمع
مراقبت از کودکان زیر یکسال	۵۵	۱۰۱۴	۸۷۴	۸۳۳	۴۲۸	۱۶۱	۳۴	۱۲۹۷	۴۶۸۹
مراقبت از کودکان ۲-۱سال	۱۰۸	۶۵۸	۱۷۳۵	۱۶۵۴	۸۵۶	۳۲۲	۶۹	۲۵۷۱	۷۹۷۲
مراقبت از کودکان۶-۲سال	۶۰	۵۱۳	۱۲۶	۹۱۱	۴۷۱	۱۷۷	۳۹	۱۴۱۴	۳۷۱۱
مراقبت از زنان باردار	۱۰۶	۷۱۵	۲۲۸	۱۶۲۶	۸۳۷	۳۱۲	۶۹	۲۵۱۸	۶۴۱۱
مراقبت بعد از زایمان	۴۳۷	۸۰۷	۶۱۶	۶۶۵۸	۳۴۳۲	۱۲۸۸	۲۷۸	۱۰۲۶۳	۲۳۷۷۹
تنظیم خانواده	۲۱	۷۴۷	۲۸	۳۰۱	۱۵۶	۶۰	۱۳	۴۶۹	۱۷۹۵
کنترل بیماری اسهال	۵۱۷	۱۳۶۲	۷۲۹	۸۲۸۹	۴۱۴۲	۱۵۲۷	۳۴۵	۱۲۲۲۰	۲۹۱۳۱
کنترل عفونتهای حاد تنفسی	۱۵۹	۱۲۸۶	۲۲۱	۲۵۷۶	۱۲۷۴	۴۷۶	۱۰۳	۳۷۱۷	۹۸۱۲
پیشگیری از اختلالات ناشی از کمبود ید	۳۴	۸۲۶	۴۱	۵۲۹	۲۳۹	۹۴	۲۰	۷۲۹	۲۵۱۲
نظارت و کنترل اماکن عمومی	۲۸۱	۱۴۰۵	۶۲۳	۴۳۹۸	۱۹۱۸	۷۷۷	۱۶۱	۵۶۵۸	۱۵۲۲۱
بازدید از مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی	۲۳۵	۱۱۹۶	۵۳۱	۳۶۱۳	۱۶۲۸	۶۳۷	۱۳۳	۴۸۲۰۵	۱۲۷۹۸
بهسازی محیط روستا	۴۸	۹۸۷	۱۱۰	۸۵۳	۳۶۸	۱۵۴	۲۷	۱۰۸۳	۳۶۳۰
بازدید از منازل	۲۵	۹۹۴	۵۵	۳۸۹	۱۷۰	۶۴	۱۴	۴۹۹	۲۲۱۰
کنترل آب آشامیدنی	۶۰	۱۳۳۸	۱۴۳	۹۵۹	۴۳۵	۱۶۸	۳۷	۱۲۴۹	۴۳۸۹
جلب مشارکت مردمی	۹۸۴	۱۵۸۰	۲۳۷۶	۱۵۴۱۹	۷۲۸۴	۲۶۱۷	۵۵۰	۲۱۰۴۵	۵۱۸۵۵
کنترل بیماری مالاریا	۱۴	۱۳۲۵	۸۹۷	۲۱۲	۲۰۰	۸۳	۱۶	۶۲۸	۳۳۷۵
کنترل بیماری سل	۱۵۹	۵۷۵	۵۱۷	۲۵۴۴	۲۸۳۱	۱۱۰۲	۲۲۵	۸۹۴۹	۱۶۹۰۲
کنترل بیماری های واگیر	۶۴	۹۶۶	۱۷۰	۱۰۵۶	۹۵۹	۳۸۲	۷۸	۲۹۲۳	۶۵۹۸
کنترل بیماری های غیر واگیر	۲۵	۹۶۱	۶۹	۴۰۹	۳۵۹	۱۴۵	۳۰	۱۱۰۲	۳۱۰۰
کنترل بیماری های روانی	۸۰	۱۱۰۲	۲۳۰	۱۳۳۹	۱۱۶۱	۴۳۵	۹۷	۳۷۱۲	۸۱۵۵
واکسن پولیو	۴۴	۲۹۷	۱۵۴۳	۶۷۲	۶۵۵	۲۴۸	۵۳	۱۹۷۱	۵۴۸۳
واکسن ب ث ژ	۲۱۲	۵۵۹	۸۹۶۵	۳۳۰۰	۳۱۸۵	۱۲۰۵	۲۶۴	۹۶۶۹	۲۷۳۵۹
واکسن ثلاث	۵۵	۴۱۴	۲۳۳۲	۸۶۲	۸۴۲	۳۱۷	۶۹	۲۵۳۰	۷۴۲۱
واکسن هپاتیت	۱۵۲	۴۳۵	۶۳۸۰	۲۳۵۷	۲۲۹۱	۸۵۸	۱۸۶	۶۸۳۱	۱۹۴۹۰
واکسن سرخک	۱۴۳	۴۳۰	۶۰۶۵	۲۲۳۶	۲۱۷۶	۸۱۴	۱۷۷	۶۵۵۰	۱۸۵۹۱
واکسن کزاز	۶۷	۴۱۹	۲۸۲۹	۱۰۴۰	۱۰۰۷	۳۷۵	۸۳	۳۰۴۳	۸۸۶۳
نظارت بر کارگاههای ۲۰-۰ نفر	۵۷	۱۲۱۷	۲۰۲	۱۱۲۵	۱۳۸۲	۵۱۵	۹۷	۳۸۰۶	۷۴۰۱
ارائه کمکهای اولیه و مراقبتهای بهداشتی	۴۸	۱۱۵۲	۲۱۵۰	۹۸۲	۹۳۸	۳۰۴	۶۰	۲۴۷۷	۸۱۱۱
معاینه (ویزیت)	۲۱	۷۰۶	۳۰	۴۰۵	۱۰۸	۴۱	۹	۳۲۴	۱۶۴۴
پانسمان	۱۸۲	۱۴۸۶	۲۸۸۹۳	۳۶۲۷	۹۶۱	۳۵۴	۷۸	۲۶۶۱	۳۸۲۴۲
تزریقات	۶۷	۵۳۶	۶۲۸	۱۲۱۰	۳۶۸	۱۵۲	۳۲	۹۷۵	۳۹۶۸
دارو	۲۳	۳۸۲	۲۳	۴۶۰	۱۲۲	۴۸	۹	۳۶۸	۴۳۸۶
بازدید از مدارس	۱۱۳	۲۴۵۴	۱۴۳	۳۳۲۳	۸۰۵	۳۰۶	۶۴	۲۴۰۶	۹۶۱۴
پیگیری	۹۲	۷۹۳	۳۲	۱۳۹۸	۱۷۰	۶۹	۱۴	۵۳۶	۳۱۰۴
جمع آوری اطلاعات و گزارش دهی	۵۵۷	۱۱۷۰۰	۲۰۰	۹۱۸۴	۱۱۳۲	۴۳۵	۹۹	۳۳۶۵	۲۶۶۶۵

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

جدول ۲- انواع هزینه های خدمات در یک مرکز بهداشتی درمانی روستایی به تفکیک نوع خدمات، زنجان، ۱۳۷۹(ارقام به ریال)

عنوان خدمت	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	جمع کل
پاپ اسمیر و گذاشتن IUD	۳۳۱	۵۰۸	۵۲۴۶	۱۲۵۶	۳۹۱۲	۵۹۵۴	۲۳۲	۱۵۳۲۵	۳۲۷۶۴
جمع آوری اطلاعات جمعیتی و شاخصهای بهداشتی	۷۶۶	۲۱۵۷	۶۴۸۶	۱۹۸۹	۷۸۰۴	۸۷۴۹	۳۷۳	۲۵۰۶۸	۵۳۳۹۲
تنظیم زیج حیات	۴۰۰۲	۱۰۶۷۴	۳۲۰۸۳	۱۰۰۷۲	۳۹۰۰۶	۴۳۹۰۹	۱۸۶	۸۴۱۳۴	۲۲۴۰۶۶
پایش و نظارت خانه های بهداشت تابعه از نظر بهداشت خانواده	۲۱۸	۵۷۷	۱۸۷۰	۵۶۸۷	۲۴۳۶	۲۷۹۷	۱۰۶	۴۲۰۴	۱۲۷۷۶
بازدید از مراکز تهیه مواد غذایی	۱۲۳۷	۹	۲۷۹۴	۸۸۵	۲۲۱۹	۴۲۵۷	۲۳۵	۳۱۳۷	۱۴۷۷۳
بهداشت مدارس	۱۹۰۰	۱۸	۴۳۷۷	۱۵۵۵	۳۶۲۹	۶۴۴۲	۳۶۳	۵۱۷۲	۲۳۴۵۶
تشکیل جلسات آموزش گروهی	۱۷۴۸۹	۱۹۱	۳۷۹۱۵	۱۵۶۲۴	۳۹۴۱۵	۶۷۵۱۶	۳۵۲۴	۴۸۱۷۸	۲۲۹۸۵۲
صدور تاییده بهداشتی	۲۸۸۹۳	۲۰۲	۵۰۱۶۱	۱۹۹۸۷	۴۵۸۲۵	۶۸۲۳۴	۳۰۶۱	۵۱۳۶۱	۲۶۷۷۲۴
کنترل آب آشامیدنی	۳۳۳	۲	۶۳۵	۲۶۹	۶۷۴	۱۱۵۹	۵۷	۸۱۲	۳۹۴۱
نظارت برخانه بهداشت ازنظربهداشت محیط	۳۸۵۹	۳۴	۸۲۸۹	۳۳۸۸	۸۶۰۷	۱۴۷۱۸	۷۴۵	۱۰۶۱۹	۵۰۲۵۹
کنترل مواد غذایی	۶۱۴۶	۳۰	۱۰۴۱۷	۳۰۶۱	۸۱۵۹	۱۲۲۹۸	۵۸۹	۹۱۱۵	۴۹۸۵۱
جمع آوری و ارسال آمار	۶۸۵۲	۶۹	۱۵۲۵۱	۶۰۸۱	۱۷۳۸۶	۳۱۸۸۵	۱۴۸۸	۱۹۱۴۵	۹۸۱۲۷
بهسازی منابع آب	۱۹۴۴۰۳	۹۴۳	۳۸۱۷۶۵	۶۲۷۸۱	۱۹۲۱۰۵	۴۳۳۳۹۶	۲۷۴۹۶	۲۷۹۳۶۵	۱۵۷۲۲۵۴
پیشگیری ازبیماریهای شایع درمواقع اپیدمی	۴۹۰	۲۹۱۶	۹۶۶۷	۴۰۰۴	۱۴۶۲۶	۱۲۷۶۷	۴۷۹	۳۹۵۲۱	۸۴۴۸۸
جمع آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات	۶۲۱۷	۱۹۷۱۶	۵۱۶۴۶	۱۰۸۸۴	۵۶۶۹۰	۴۵۷۷۲	۲۷۳۷	۳۰۶۹۹۷	۵۰۰۶۵۹
نظارت بر خانه بهداشت از نظر آمار	۱۰۲۶	۳۰۳۱	۸۳۰۱	۱۸۲۸	۹۱۶۸	۹۰۳۹	۴۵۳	۵۷۵۵۱	۹۰۳۹۷
پر کردن دندان	۷۵۰	۲۳۵۲۷	۲۴۳۰۴	۳۰۲۴	۷۰۶۸	۱۳۴۶۰	۵۷۳	۹۹۸۰	۸۲۶۸۶
آموزش بهداشت مدارس	۱۴۳	۶۸۶۱	۷۱۰۹	۷۰۸	۱۸۶۱	۳۱۸۱	۱۳۸	۲۴۸۹	۲۲۴۹۰
گشیدن دندان	۲۱۴	۸۰۷۱	۸۷۸۸	۸۰۵	۲۲۱۷	۳۵۷۰	۱۵۴	۲۹۰۵	۲۶۷۲۴
معاینه دهان و دندان	۹۷	۳۶۶۲	۳۹۸۶	۳۶۶	۱۰۰۵	۱۶۱۹	۷۱	۱۳۱۸	۱۲۱۲۴
نظارت بر خانه بهداشت از نظردندانپزشکی	۲۶۵۰	۸۹۷۳۴،	۱۰۵۷۷۷	۱۱۲۰۸	۳۱۰۷۳	۳۵۵۳۰	۲۲۲۴	۳۹۱۵۵	۳۱۷۳۵۱
جرم گیری	۲۵۸۷	۱۰۲۰۳۷	۱۱۱۸۱۹	۸۵۹۳	۲۸۴۶۲	۳۸۴۳۵	۱۹۹۶	۳۲۱۰۸	۳۲۶۰۳۷
آموزش	۲۸۵			۱۱۱۵	۲۵۰۷	۳۸۲۹	۱۴۰	۱۵۲۵	۹۴۰۱
نظارت بر خانه بهداشت از نظرآموزش	۱۰۴۲			۳۴۰۹	۴۰۸۹	۱۰۷۳۶	۴۵۸	۴۲۸۰	۲۴۰۱۴
بازدید از کارگاههای ۴۹-۲۰ نفره	۲۸۸۲			۱۱۸۱۵	۲۰۴۴۷	۳۶۰۱۳	۲۸۶۳	۱۵۳۷۳	۸۹۳۹۳
انجام معاینات دوره ای کارگران	۴۳۲			۲۷۴۲۱	۷۱۹۰	۲۱۸۸۹	۱۲۱۹	۴۶۸۵	۳۸۱۶۳
معاینه (ویزیت)	۱۰۶	۸۷	۱۰۴۴	۱۹۸	۶۱۹	۹۲۵	۶۷	۱۷۳۴	۴۷۸۰
پانسمان	۱۴۹۷	۱۲۴۹	۱۴۸۲۱	۲۷۹۲	۸۷۸۶	۱۳۱۱۲	۹۴۸	۲۴۶۱۵	۶۷۸۲۰
تزریقات	۲۱۲	۱۷۵	۲۰۸۴	۳۹۳	۱۲۳۵	۱۸۴۵	۱۳۳	۳۴۶۱	۹۵۳۸
دارو	۱۲۰	۹۹	۱۱۷۳	۲۲۱	۶۷۲	۹۲۷	۶۷	۱۸۴۷	۱۲۵۶۰
آزمایش رایت	۲۰۷	۱۲۲۳۶	۷۸۹۸۷	۹۲۷	۲۷۹۷	۵۴۲۶	۲۴۱	۳۳۲۳	۱۰۴۱۴۴
آزمایش ویدال	۳۱۰	۱۸۱۶۱	۱۱۶۲۲۰	۱۳۶۶	۳۹۸۴	۷۳۱۶	۶۵۹	۴۲۰۹	۱۵۱۹۲۵
آزمایش RPR	۲۵۱	۶۰۸۶	۴۳۷۳۷	۹۱۳	۳۶۲۰	۸۲۸۲	۱۷۲	۶۷۶۹	۶۹۸۳۰

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

کتابخانه دانشکده علوم پزشکی تهران

عنوان خدمت	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	کل جمع
وزن مخصوص ادرار	۳۲	۸۰۳	۱۰۵۴۵	۱۲۰	۴۹۰	۱۴۸۶	۲۳	۹۲۲	۱۴۴۲۱
استن ادرار	۳۲	۱۰۳۰	۱۲۳۵۳	۱۱۷	۵۳۱	۱۳۵۰	۲۱	۹۵۰	۱۶۳۸۴
پروتئین ادرار	۴۱	۱۴۴۴	۱۰۶۲۴	۱۷۷	۵۱۷	۱۱۹۸	۳۲	۷۸۹	۱۴۸۲۲
تعیین زمان انعقاد و سیلان	۲۱۲	۸۲۲۹	۶۲۸۷۰	۱۱۳۴	۴۲۱۱	۱۰۰۳۹	۲۶۲	۵۰۵۱	۹۲۰۰۸
آزمایش خلط	۴۵۹۳	۳۱۶۸۲	۱۱۵۴۰۰	۲۱۳۰۹	۶۴۳۶۸	۲۵۳۸۶۲	۴۳۹۳	۹۲۰۳۲	۵۸۷۶۳۹
آزمایش کشت ادرار	۲۶۰	۱۷۹۴	۶۵۳۲	۱۲۰۵	۳۶۴۳	۱۴۳۷۰	۲۴۸	۵۲۰۹	۳۳۲۶۱
بیلی روبین ادرار	۳۷	۱۲۱۹	۹۷۵۲	۱۴۰	۴۰۷	۱۰۳۵	۱۶	۷۲۹	۱۳۳۳۵
آزمایش مستقیم مو از نظر قارچ	۱۲۱۷	۳۶۸۵۱	۴۱۱۸۲۴	۴۵۳۳	۱۷۳۳۵	۵۲۶۹۵	۸۳۹	۳۷۰۸۳	۵۶۲۳۸۰
مدفوع از نظر تخم انگل و کیت	۳۰	۱۷۶۹	۱۱۴۲۴	۱۳۳	۴۰۵	۷۸۴	۳۴	۴۸۱	۱۵۰۶۰
بررسی اوروبیلینوژن	۳۲	۸۳۹	۷۹۰۰	۱۱۰	۴۹۲	۱۱۱۸	۲۳	۷۳۸	۱۱۲۵۴
آزمایش مدفوع به روش فلوتاسیون	۱۵۴	۶۴۸۶	۹۷۴۴۴	۷۸۹	۱۹۶۶	۷۴۵۴	۳۳۱	۱۴۵۴	۱۱۶۰۷۸
لام مستقیم برای مالاریا	۱۹۸	۵۵۲	۱۶۱۹	۵۷۳	۲۹۳۲	۱۰۸۷۰	۸۴۴	۵۷۶۶	۲۳۳۵۴
آزمایش قند خون	۵۵	۳۰۳۴	۲۰۹۱۸	۲۳۷	۶۶۷	۱۵۲۷	۶۷	۹۲۹	۲۷۴۳۴
کلسترول	۷۶	۴۲۶۹	۲۸۵۰۸	۳۶۶	۹۶۶	۲۴۳۳	۱۰۶	۱۱۱۱	۳۷۸۳۵
اوره	۸۳	۵۱۹۸	۴۳۱۲۵	۳۶۶	۱۳۹۶	۳۲۰۴	۱۴۰	۱۹۴۸	۵۵۴۶۰
اسید اوریک	۲۲۱	۱۴۷۸۴	۱۲۲۶۸۲	۱۱۵۰	۴۳۴۶	۱۰۶۸۸	۴۶۰	۴۸۸۳	۱۵۹۱۱۴
بیلی روبین	۳۴۴۵	۲۳۷۶۱	۸۵۹۲۸	۱۵۹۸۳	۴۸۲۷۵	۱۹۰۳۹۶	۳۲۹۶	۶۹۰۲۵	۴۴۰۱۰۹
آزمایش ASO	۴۹۰	۵۱۵۵۹	۷۲۰	۳۴۸۷	۶۳۸۷	۳۱۵۱	۳۳۱	۲۷۰۹	۶۸۸۳۴
گراویندکس	۹۴	۵۲۶۵	۳۸۴۱۰	۴۰۵	۱۲۷۴	۲۵۷۹	۱۱۹	۱۵۸۰	۴۹۷۳۸
ESR	۱۲۰	۷۸۹۸	۵۶۲۸۳	۵۵۲	۱۹۶۲	۴۲۴۸	۱۹۱	۲۵۹۹	۷۳۸۵۳
هموگلوبین	۴۱	۲۵۰۲	۱۶۱۵۵	۱۸۹	۵۷۳	۱۱۰۹	۵۱	۶۷۸	۲۱۲۹۸
هماتوکریت	۴۱	۲۴۸۴	۱۶۰۲۶	۱۸۹	۵۶۸	۱۱۰۲	۴۸	۶۷۴	۲۱۱۳۲
شمارش WBCو RBC	۴۱	۱۶۰۵	۱۲۵۲۶	۱۷۹	۶۷۴	۱۳۹۴	۴۱	۸۷۶	۱۷۳۳۶
CBC	۴۱	۱۷۱۱	۱۳۳۶۱	۱۸۹	۷۲۴	۱۵۷۸	۴۴	۱۰۴۲	۱۸۶۹۰
تعیین گروه خونی و RH	۴۸	۲۹۲۶	۱۸۸۸۵	۲۲۰	۶۶۹	۱۲۹۷	۵۷	۷۹۳	۲۴۸۹۵
آزمایش مدفوع از نظر پروتوزوا	۶۷	۳۰۵۰	۳۸۹۰۷	۱۷۰	۷۹۶	۱۶۱۷	۲۵	۲۱۰۷	۴۶۷۳۹
قند ادرار	۳۴	۱۱۰۴	۱۱۶۳۱	۱۴۳	۶۰۷	۱۳۷۳	۳۴	۹۰۴	۱۵۸۳۰
پیگیری	۹۹۱			۲۱۴۸	۲۵۱۸	۱۷۴۹۴	۴۷۸	۳۵۹۶۷	۵۹۵۹۶
جمع آوری اطلاعات و تهیه گزارش	۲۲۲۴			۷۲۳۱	۳۷۷۹	۱۳۵۰۶	۳۴۰	۶۲۲۱	۳۳۳۰۱

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

جدول۳- انواع هزینه های خدمات در یک مرکز بهداشتی درمانی شهری به تفکیک نوع خدمات، زنجان، ۱۳۷۹ (ارقام به ریال)

عنوان خدمت	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	کل جمع
مراقبت از ازدواج	۱۳۱	۲۵۵	۷۱	۳۰۴	۱۰۹۲	۴۳۰	۱۱۷	۴۰۸۷	۶۴۸۷
مراقبت از زنان باردار	۱۵۴	۲۶۰	۳۷۳	۳۸۶	۹۹۱	۴۶۹	۱۷۵	۴۴۳۰	۷۲۳۸
مراقبت از زایمان	۴۸۸	۸۳۷	۱۱۷۱	۱۲۳۰	۳۲۹۶	۱۴۷۷	۵۵۷	۱۴۰۷۱	۲۳۱۲۷
تنظیم خانواده	۲۸	۴۶	۶۴	۶۹	۱۸۴	۸۳	۳۲	۷۸۷	۱۲۳۹
کنترل بیماریهای اسهالی	۴۰۵	۶۷۲	۱۱۵۵	۱۰۱۷	۲۵۴۶	۱۳۱۶	۴۶۰	۱۰۸۱۰	۱۸۳۸۱
کنترل عفونتهای حاد تنفسی	۱۱۳	۱۷۷	۱۹۸	۲۸۳	۸۸۰	۲۶۴	۹۰	۳۰۱۵	۵۰۲۰
پاپ اسمیر و گذاشتن IUD	۲۵۳	۳۹۸	۶۸۳	۶۳۹	۱۶۷۰	۸۲۸	۳۰۴	۶۳۶۶	۱۱۱۴۱
مراقبت از کودکان زیر ۶ سال	۳۹	۶۷	۹۷	۹۹	۲۵۵	۱۲۲	۴۶	۱۱۴۱	۱۸۶۶
نظارت و کنترل اماکن عمومی	۳۴۵	۶۷	۶۰۲۶	۹۲۵	۱۶۵۶	۱۳۴۱	۳۹۸	۵۸۰۵	۱۶۵۶۳
بازدید از مراکز تهیه مواد غذایی	۶۹	۱۴	۱۱۸۹	۱۸۲	۳۲۷	۲۶۴	۷۷	۱۱۴۵	۳۲۶۸
بهداشت مدارس	۵۱۱	۶۲	۹۹۳۱	۱۴۱۹	۲۳۶۴	۲۲۱۹	۶۲۸	۸۴۴۸	۲۵۹۸۹
نظارت برجمع آوری ودفع بهداشتی زباله	۱۴۸۳	۵۵	۱۹۲۱۶	۳۳۹۲	۷۹۰۵	۵۲۹۹	۱۴۵۱	۱۸۰۰۲	۵۶۸۰۳
صدور تاییده بهداشتی	۶۳۹	۱۲۴	۱۱۴۳۶	۱۷۳۲	۳۱۴۲	۲۵۴۶	۷۴۵	۱۰۶۶۵	۳۱۰۲۹
کنترل آب آشامیدنی	۱۵۹	۳۴	۳۰۸۷	۴۴۸	۸۰۰	۶۸۸	۱۹۵	۲۶۸۶	۸۰۹۶
کنترل مواد غذایی	۱۷۰	۷	۲۲۰۱	۴۹۰	۱۰۴۲	۹۶۴	۲۳۲	۲۹۸۱	۸۰۸۷
جمع آوری و ارسال آمار	۳۹۴۰	۴۸۳	۳۹۰۸۲	۱۰۹۶۴	۲۰۱۵۰	۱۶۰۳۸	۴۶۲۸	۶۵۹۳۹	۱۶۱۲۲۴
نظارت بر دفع صحیح فاضلاب	۳۶۱۸	۱۵۲	۴۳۴۵۴	۶۶۴۷	۱۳۰۰۲	۶۵۲۷	۲۹۶۰	۴۷۰۵۶	۱۲۳۴۱۶
نظارت بر مبارزه با حشرات و جوندگان	۷۸۹	۱۷۵	۲۵۶۸۶	۱۵۹۶	۲۶۲۹	۲۶۲۲	۹۴۳	۱۱۲۰۳	۴۵۶۴۳
رسیدگی به شکایات	۳۱۶۷	۳۹۸	۲۲۵۷۹	۸۷۹۱۲	۱۶۱۱۱	۱۱۹۶۵	۳۴۹۱	۴۵۴۰۱	۱۱۲۰۲۷
ایمن سازی	۶۲	۱۲۴	۱۰۶۹	۱۳۶	۴۰۲	۱۱۰	۴۶	۱۸۵۴	۳۸۰۳
جمع آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات	۵۹۰۴	۱۵۵۷۸	۸۷۸۵۵	۱۵۰۱۰	۴۸۱۹۹	۲۱۸۷۳	۵۷۱۵	۲۷۲۴۰۳	۴۷۲۵۶۷
جراحی دندان	۳۵۶۲	۱۱۷۳۸۳	۲۵۴۷۰۷	۷۵۶۹	۲۶۸۴۸	۴۰۹۲	۴۴۱۱	۵۲۴۲۲	۴۷۰۹۹۴
پر کردن دندان	۳۵۴	۱۲۴۴۸	۲۳۶۸۵	۵۸۲	۲۳۰۵	۶۳۷	۳۰۸	۵۱۸۶	۴۵۰۰۵
آموزش بهداشت مدارس	۲۳۷	۷۰۱۵	۱۹۴۲۱	۴۵۸	۱۵۶۹	۸۴۶	۲۱۴	۳۴۴۱	۳۳۲۰۱
گشیدن دندان	۵۳	۲۶۸۲	۳۶۴۵	۱۱۳	۴۴۶	۱۴۰	۴۴	۱۰۱۷	۸۱۴۰
معاینه دهان و دندان	۶۹	۳۴۲۹	۴۶۶۲	۱۴۵	۵۷۰	۱۷۹	۵۷	۱۲۹۹	۱۰۴۱۰
جرم گیری	۱۶۲۸	۶۴۹۷۳	۸۵۹۳۰	۳۳۲۱	۱۳۱۹۰	۵۷۷۸	۱۵۸۵	۲۸۴۸۰	۲۰۴۸۸۵
بازدید و نظارت بر کارگاهها	۲۲۳	۴		۲۹۴	۲۱۸۵	۲۰۷	۲۰۷	۳۰۹۸	۶۲۱۸
آموزش	۹۴	۲		۱۶۱	۶۸۱	۲۶۷	۷۸	۹۷۵	۲۲۵۸
بازدید از کارگاههای ۴۹-۲۰ نفره	۹۴۱	۳۳۳		۲۰۲۹	۲۰۹۸۵	۸۸۵	۷۷۳	۱۲۰۰۷۴	۱۴۶۰۲۰
انجام معاینات دوره ای کارگران	۱۴۰	۴۱		۶۱۶	۲۷۴۴	۱۶۲۸	۴۴۴	۲۱۴۲۹	۲۷۰۴۲
معاینه (ویزیت)	۳۹	۵۷	۵۹۶	۹۹	۲۸۳	۲۹۰	۳۹	۱۸۳۵	۳۲۳۸
پانسمان	۷۰۴	۱۰۴۹	۵۴۶۰	۱۸۱۲	۴۹۵۴	۵۸۹۹	۷۳۴	۲۴۸۳۱	۴۵۴۴۳
تزریقات	۸۰	۱۱۵	۱۱۶۸	۲۰۰	۵۷۷	۶۰۵	۸۰	۲۹۶۰	۵۷۸۵
دارو	۶۰	۶۲	۸۸۳	۱۴۰	۴۲۳	۴۷۱	۵۳	۲۷۳۹	۱۸۴۴۹
آزمایش رایت	۲۷۷	۲۵۱۸	۱۳۰۹۴	۳۵۹	۷۴۳	۱۱۷۸	۱۷۹	۲۵۰۰	۲۰۸۴۸
آزمایش ویدال	۴۸۳	۴۴۰۹	۲۲۹۲۲	۶۳۰	۱۱۹۸	۲۰۶۱	۳۱۵	۳۹۸۱	۳۵۹۹۹
آزمایش RPR	۱۵۲	۸۶۷	۴۶۶۴	۱۸۲	۳۱۵	۶۳۰	۹۲	۱۱۱۱	۸۰۱۳
وزن مخصوص ادرار	۶۵۵	۱۸۹۱	۷۷۵۷	۵۷۰	۳۳۸	۲۳۲۸	۳۹۸	۲۳۳۷	۱۶۲۷۲
استن ادرار	۱۵۹	۷۷۳	۵۰۱۹	۱۶۱	۳۴۳	۵۴۷	۱۰۱	۱۰۷۹	۸۱۸۲
پروتئین ادرار	۱۶۱	۸۶۹	۴۹۶۸	۱۹۵	۳۲۲	۷۰۶	۱۰۱	۱۰۶۵	۸۳۸۷
تعیین زمان انعقاد و سیلان	۲۳۰	۲۸۵۷	۱۱۳۲۳	۳۳۸	۷۸۷	۱۴۷۹	۱۳۶	۲۳۲۸	۱۹۴۷۸
گسترده میکروبی بینی وگلو	۲۵۳	۸۱۴۶	۱۰۷۲۴۲	۷۸۹			۳۵۶		۱۱۶۷۸۶

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

عنوان خدمت	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	کل جمع
آزمایش خلط	۶۴	۸۱۲۶	۴۹۹۸۶	۳۴۷	۸۵۸	۳۱۵	۱۷۰	۱۹۹۶	۶۱۸۶۱
آزمایش ترشح مجرا	۵۰۶۵	۱۶۲۹۳۷	۲۱۴۴۸۶۰	۱۵۷۹۹			۷۱۳۲		۲۳۳۵۷۹۳
آزمایش زخمها	۸۶۵	۱۷۲۶۴	۱۳۸۶۱۲	۱۶۷۰	۲۴۰۱		۵۲۴	۴۷۷	۱۷۶۱۱۳
آزمایش کشت ادرار	۳۰	۳۶۷۷	۲۲۶۲۵	۱۵۶	۳۸۹	۱۴۳	۷۶	۹۰۴	۲۸۰۰۰
بیلی روبین ادرار	۹۲	۱۱۴۸	۷۰۲۲	۱۴۰	۳۵۴	۶۵۵	۶۲	۹۸۴	۱۰۴۵۷
آزمایش مستقیم مو از نظر قارچ	۹۲	۲۹۳۵	۳۸۶۴۷	۲۸۵			۱۲۹		۴۲۰۸۸
مدفوع از نظر تخم انگل و کیت	۹۷	۱۵۸۲	۴۶۳۷	۱۳۸	۳۰۸	۴۵۵	۷۶	۱۱۱۸	۸۴۱۱
بررسی اوروبیلینوژن	۱۱۷	۷۲۲	۶۰۰۵	۱۲۲	۳۷۵	۶۶۰	۶۹	۱۰۵۸	۹۱۲۸
آزمایش مدفوع به روش فلوتاسیون	۱۲۱۷	۳۹۱۰۵	۵۱۴۷۶۸	۳۷۹۳			۱۷۱۱		۵۶۰۵۹۴
لام مستقیم برای مالاریا	۶۷	۸۶۰	۲۲۰۸	۸۷	۱۳۱	۳۵۲	۵۳	۶۲۸	۴۳۸۶
آزمایش قند خون	۱۱۳	۱۸۷۷	۵۴۹۲	۱۶۳	۳۶۶	۵۴۰	۹۰	۱۳۲۵	۹۹۶۶
کلسترول	۲۰۵	۲۵۵۵	۱۰۱۲۲	۳۰۴	۷۰۴	۱۳۲۲	۱۲۲	۲۸۰۱	۱۸۱۳۵
اوره	۱۳۳	۱۶۷۴	۹۶۸۵	۲۰۰	۴۷۱	۸۷۶	۸۳	۱۴۶۰	۱۴۵۸۲
اسید اوریک	۴۳۰	۵۲۳۰	۲۲۷۵۸	۵۰۴	۱۴۶۵	۲۳۶۲	۲۶۴	۳۸۲۷	۳۶۸۴۰
بیلی روبین	۶۰۳	۶۸۱۷	۳۳۹۹۲	۸۷۲	۱۰۰۰	۵۰۱۶	۳۹۱	۳۹۷۲	۵۹۶۶۳
آزمایش ASO	۲۵۸۱	۱۲۷۳۷	۵۹۷۴۷	۲۲۹۱	۱۹۳۷	۱۳۶۳۰	۱۱۵۹	۱۷۰۵۰	۱۱۱۳۳۲
گراویندکس	۱۵۴	۲۵۳۵	۷۴۱۵	۲۲۱	۴۹۲	۷۲۹	۱۲۱	۱۷۸۷	۱۳۴۵۱
ESR	۱۷۰	۲۱۴۸	۱۲۴۲۲	۲۵۵	۶۰۷	۱۱۲۲	۱۰۸	۱۸۷۴	۱۸۷۰۶
هموگلوبین	۷۸	۱۸۵۸	۵۷۸۴	۱۳۱	۳۵۶	۵۸۹	۶۹	۱۱۸۴	۱۰۰۴۹
هماتوکریت	۹۷	۱۶۰۵	۴۷۰۱	۱۴۰	۳۱۳	۴۶۲	۷۸	۱۱۳۴	۸۵۳۰
شمارش WBCو RBC	۱۲۲	۸۲۸	۵۹۴۵	۱۶۶	۳۸۹	۸۵۶	۷۴	۱۱۲۲	۹۵۰۲
CBC	۹۴	۱۱۵۹	۷۹۱۴	۱۱۵	۲۶۲	۵۵۷	۶۰	۹۸۴	۱۱۱۴۵
تعیین گروه خونی و RH	۱۴۵	۲۳۸۰	۶۹۶۹	۲۰۷	۴۶۵	۶۸۵	۱۱۵	۱۶۷۹	۱۲۶۴۵
کشت گلو	۲۱	۶۸۱	۸۹۶۱	۶۷			۳۰		۹۷۶۰
مدفوع از نظر پروتوزوآ	۱۷۰	۵۹۸	۲۰۸۱	۱۸۹	۱۱۳	۷۹۳	۱۰۳	۶۷۸	۴۷۲۵
ادرار از نظر شیستوزومیا	۱۸	۵۸۰	۷۶۳۸	۵۵			۲۵		۸۳۱۶
قند ادرار	۲۰۷	۱۴۰۸	۱۰۲۱۴	۲۱۷	۶۰۵	۱۰۶۵	۱۱۳	۱۹۵۷	۱۵۷۸۷
جمع آوری اطلاعات و گزارش دهی	۱۳۷۱			۳۶۳۲	۲۷۲۳	۶۸۸۴	۶۲۳	۱۴۲۵۳	۲۹۴۸۶

جدول۴- انواع هزینه های واحدهای ارائه دهنده خدمات به تفکیک نوع واحد، زنجان، سال ۱۳۷۹ (ارقام به ریال)

واحد ارائه دهنده	لوازم مصرفی عمومی	تجهیزات اختصاصی	تجهیزات مصرفی	تجهیزات اداری	داروی مصرفی	استهلاک ساختمان	استهلاک وسیله نقلیه	مصارف عمومی	پرسنلی	جمع کل
مرکز بهداشتی درمانی شهری	۵۴۶۸۱۸۶ (۱/۲۲)*	۲۸۷۰۸۲۳۹ (۶/۴۲)	۱۱۶۰۱۳۸۰۳ (۲۵/۹۴)	۱۲۳۰۹۲۷۶ (۲/۷۵)	۸۱۵۲۵۱۶۳ (۱۸/۲۳)	۳۱۶۳۶۹۶۶ (۷/۰۷)	۲۶۳۹۸۹۳۳ (۵/۹۰)	۵۱۷۸۲۳۴ (۱/۱۶)	۱۴۰۰۱۹۶۰۵ (۳۱/۳۱)	۴۴۷۲۴۸۴۰۴ (۱۰۰)
مرکز بهداشتی درمانی شهری	۵۹۵۶۸۹۲ (۱/۸۰)	۲۸۱۱۹۸۵۳ (۸/۵۱)	۸۹۹۴۹۲۶۹ (۲۷/۲۲)	۱۰۸۵۰۳۲۱ (۳/۲۸)	۴۰۷۹۸۶۰۱ (۱۲/۳۵)	۳۱۶۵۲۴۳۷ (۹/۵۸)	۴۹۳۹۶۲۴۷ (۱۴/۹۵)	۲۸۶۲۳۹۴ (۰/۸۷)	۷۰۸۲۵۵۲۸ (۲۱/۴۴)	۳۳۰۴۱۱۵۴۲ (۱۰۰)
خانه بهداشت	۵۸۱۲۵۶ (۱/۱۹)	۹۱۰۳۰۹۲ (۱۸/۵۷)	۷۸۹۲۹۶۱ (۱۶/۱۰)	۹۷۶۷۹۰۰ (۱۹/۶۲)	۳۱۱۱۷۹۹ (۶/۳۵)	۴۱۷۹۳۰۷ (۸/۵۲)	۱۵۹۶۴۸۷ (۳/۲۶)	۳۳۹۶۵۲ (۰/۶۹)	۱۲۴۵۳۳۲۰ (۲۵/۷۱)	۴۹۰۲۵۷۷۴ (۱۰۰)

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]

بحث

تحقیق نشان می دهد هزینه جاری ارائه خدمات در خانه بهداشت حدود ۴۹ میلیون ریال، در مرکز بهداشتی درمانی روستایی حدود ۳۳۰ میلیون ریال و در مراکز بهداشتی درمانی شهری حدود ۴۴۷ میلیون ریال است. در بررسی پیشینه تحقیق فقط دسترسی به یک تحقیق میسر شد که به وسیله دکتر نعمت و همکاران در سال ۱۳۷۴ و روی ۱۱ شهرستان انجام گرفت. آنها گزارش کردند هزینه هر خانه بهداشت حدود ۲۱/۳ میلیون ریال، هزینه مرکز بهداشتی درمانی روستایی حدود ۱۴۳ میلیون ریال و مرکز بهداشتی درمانی شهری حدود ۲۰۵ میلیون ریال است (۵). براساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی در سال ۱۳۷۹برای هر خانه بهداشت حدود ۳۳ میلیون ریال، برای هر مرکز بهداشتی درمانی روستایی ۹۵ میلیون ریال و برای هر مرکز بهداشتی درمانی شهری ۲۰۵ میلیون ریال اعتبار تخصیص داده شده است. (۲) اختلاف موجود بین هزینه های محاسبه شده در این تحقیق و اعتبارات تخصیص داده شده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی جای تامل و پیگیری دارد. تحقیق حاضرتوانسته است هزینه کلیه خدمات ارائه شده در واحدهای شبکه سلامت را به تفکیک انواع هزینه ها محاسبه و بیان نماید بعنوان مثال ارائه یک خدمت واکسیناسیون B.C.G چقدر هزینه دارد و چه بخشی ازاین هزینه ها مربوط به پرسنل یا تجهیزات مصرفی و غیر مصرفی است. هر چند امکان محاسبه همه هزینه ها از قبیل هزینه های بالاسری سطوح مختلف وزارت بهداشت مقدور نشد نگاهی این چنین دقیق به محاسبه هزینه ها ما را در تهیه و پیشنهاد و تخصیص یک بودجه واقعی یاری خواهدکرد گرچه ممکن است برخی از خدماتی که جزء شرح وظایف تعریف شده مراکز می باشد بدلیل کمبود بودجه یا ارائه نشده یا کمتر ارائه گردیده است.

قطعا تدوین و تخصیص بودجه این واحدها با معیارهای سنتی و با یک تفکر انقباضی عوارض غیر قابل جبرانی را به سلامت جامعه وارد خواهدساخت. توصیه می شود سازمان مدیریت و برنامه ریزی و دفتر بودجه وزارت بهداشت و درمان با توجه به یافته های این تحقیق و انجام تحقیقات مشابه در سایر دانشگاه های علوم پزشکی تدوین بودجه این واحدها رابا واقعیاتها نزدیک نموده و آن را با اهداف و شاخصهای تعیین شده برای سلامت جامعه تطبیق دهد. همچنین آموزشهای مدیریتی لازم را برای مدیران این بخش به منظور استفاده بهینه از منابع در اختیار ارائه نماید. تحقیق نشان داد که مهمترین هزینه ها، هزینه های پرسنلی و هزینه های استهلاک تجهیزات غیر مصرفی و استهلاک ساختمان می باشد که با توجه به محدودیت منابع لازم است ضمن حفظ و ارتقاء کیفیت خدمات با برنامه ریزی مناسب از میزان آنها کاسته شود. می توان با انجام تدابیری از قبیل تبدیل حقوق و مزایای کارکنان از روزمزدی به کارمزدی و طراحی و احداث ساختمان و خرید تجهیزات مناسب برای این واحدها ضمن ارتقاء کمیت و کیفیت خدمات از بودجه های موجود استفاده بیشتری نمود.

REFERENCES

۱. واعظ مهدی و همکاران. حسابهای ملی بهداشت. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.سال ۱۳۷۷، جلد اول، پیوست آخر.

۲. سازمان مدیریت برنامه ریزی. قانون بودجه سال ۱۳۸۰، صفحات ۶۸۸ تا ۷۱۴.

۳. پیله رودی سیروس. شبکه بهداشت و درمان شهرستان. تهران. انتشارات عقیق، سال ۱۳۷۶. صفحات ۷۸ تا ۸۹، ۱۲۶ تا ۱۲۸، ۱۶۰ تا ۱۶۸، ۱۷۲ تا ۱۷۶، ۱۷۹ تا ۲۰۸.

۴. آندرو ّرس و دیوید پارکر. تحلیل هزینه در مراقبتهای اولیه بهداشتی. مترجمین؛ شادپور کامل، جمشید بیگی عصمت.انتشارات عقیق، سال ۱۳۷۶. صفحات ۹ تا ۱۱، ۲۱ تا ۲۸، ۴۵ تا ۵۶، ۱۱۰ تا ۱۱۴، ۱۲۴ تا ۱۲۷.

۵. نعمت رحیم، نقوی محسن. جزوه تعیین هزینه خدمات و واحدهای بهداشتی درمانی در سال ۱۳۷۴ در سطح شهرستان. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، سال ۱۳۷۴. صفحات ۶، ۷، ۱۲، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۸ تا ۳۱، ۶۰ تا ۶۳ و ۶۴ تا ۸۱.

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-15]